

BASHKIA PATOS

Bashkia Patos

Ekonomia Pyjore “Ana e lumit Seman 2”

Plani i Mbarështrimit të Pyjeve dhe Kullotave për periudhën

2025-2034

DRAFT

SHKURTESA

PMPK Plan i Mbarështimit të Pyjeve dhe Kullotave

EP Ekonomi Pyjore

PM Plan Mbarështimi

NjA Njësi Administrative

SHPPK Shoqata e Përdoruesve të Pyjeve dhe Kullotave

MTM Ministria e Turizmit dhe Mjedisit

AKM Agjencia Kombëtare e Mjedisit

AKP Agjencia Kombëtare e Pyjeve

Përmbytja

I. Hyrje

I.1 Qëllimi dhe objektivat e Planit të Mbarështimit të Pyjeve dhe Kullotave

Qëllimi kryesor i këtij Plani Mbarështimi të Pyjeve dhe Kullotave (PMPK) është të zhvillojë mbarështim të qëndrueshëm dhe shumëfunksional të pyjeve dhe kullotave bashkiake brenda kufijve të Ekonomisë Pyjore (EP) Ana e lumit Seman 2 për periudhën 2025-2034, duke balancuar aspektet ekonomike, sociale dhe ekologjike. Në këtë drejtim, ai synon të përcaktojë, përmes një qasjeje të integruar, pajtueshmërinë e ngushtë midis kufizimeve dhe mundësive për të vlerësuar burimet pyjore e kullosore dhe nevojat bashkiake dhe palëve të interesuara lokale për të maksimizuar përfitimet e tyre. Ndërkohë, qëllimi i ndjekur është krijimi i kushteve të përshtatshme për të rritur kapacitetin e stafit lokal dhe bashkiak për të zbatuar masat përmes një mirëkuptimi të ndërsjellë dhe duke rritur bashkërendimin dhe ndërveprimin.

I.2 Ecuria e punës dhe përgjegjësitë

Pas firmosjes së kontratës puna filloi me grumbullimin e dokumentave të nevojshëm për hartimin e planit të mbarështimit si:

- planin e vjetër të inventarizimit, hartat e ekonomisë pyjore,
- studimet e mëparshme si: Plani i zhvillimit Vendor i Bashkisë Shkoder etj dhe
- dokumentat që lidhen me aspektin ligjor në fushën e pyjeve si: Ligji Nr. 57/2020, datë 30.04.2020 “Për pyjet”; - Dokumenti i Politikave Pyjore në Shqipëri, 2019-2030 me VKM Nr. 814, datë 31.12.2018.

Përgjegjësia për kryerjen e punimeve të terrenit dhe hartimin e planit të mbarështimit ka qenë e grupit të punës të ngritur me urdhër të titullarit.

Pas përfundimit të matjeve në terren puna vazhdoi me përpunimin e të dhënave dhe me shkrimin e raportit të planit të mbarështimit.

I.3 Metodologjia e punës

U zbatua një metodologji në përputhje të plotë me përshkrimet në Udhëzuesin e Planeve të mbarështimit të pyjeve dhe kullotave të vitit 2019. Në fakt është thelbësore që të lidhet analiza e burimeve pyjore dhe kullosore me vizionin lokal të shprehur përmes takimeve me palët e interesuara.

Qëllimi është gjetja e ekuilibrit të duhur midis kapaciteteve të burimeve pyjore-kullosore dhe pritshmërive të përdoruesve, në përputhje me rregulloret për një mbarështim të qëndrueshëm dhe shumëfunksional.

I.4 Informacioni i përdorur në përgatitjen e PMPK

Krahas informacionit të mbledhur gjatë inventarizimit në terren dhe procesit pjesëmarrës, informacioni specifik që ishte i domosdoshëm të sigurohej në nivelin e Bashkisë Patos në fillim të aktivitetëve ishte:

- Ndarjet parcelare dhe n/parcelare për EP Ana e lumit Seman 2 duke bërë rëkordimin e kadastrës dhe AIFIS;
- Të dhëna demografike sipas fshatrave brenda territorit të ekonomisë pyjore

- Studime të mëparshme në këtë ekonomi pyjore
- Plani i Zhvillimit Vendor i Bashkisë Patos
- Aktivitete të lidhura me prodhimet drusore dhe jodrusore nga pyjet dhe kullotat;
- Rrugët dhe infrastruktura pyjore;
- Të dhëna historike mbi zjarret në pyje dhe rreziqet natyrore (rrëshqitjet e tokës, përmbytjet, stuhitë, tharjet e drurëve);
- Rrjeti hidrologjik dhe burimet e furnizimit me ujë;
- Prania e aktiviteteve edukative dhe didaktike lidhur me pyjet dhe kullotat;
- Prania e aktiviteteve turistike lidhur me pyjet dhe kullotat;
- Prania e siteve me vlera të larta mbrojtjeje. Kjo përfshin rezervatet farore, habitatet e veçanta (liqene, pyje të brishtë të lumenjve...), site të njohura për vlerat kulturore, peizazhe të mbrojtura;
- Prania e aktiviteteve kërkimore në pyje dhe kullota.

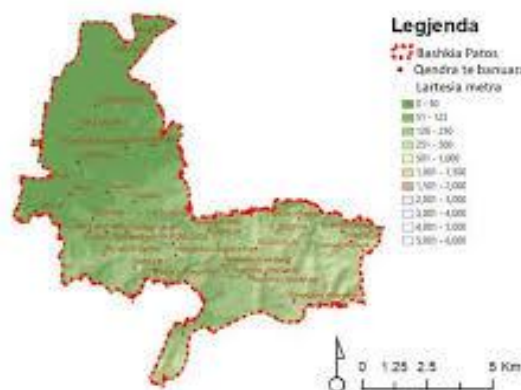
II. Përshkrim i përgjithshëm i bashkisë dhe Ekonomisë Pyjore Ana e lumit Seman 2

II.1 Informacion i përgjithshëm rreth Bashkisë dhe ekonomisë pyjore

Qyteti i Patosit është një qytet satelit i rajonit dhe qendra e industrisë së naftës. Ai bën pjesë në Rrethin e Fierit dhe ndodhet 7 km në jugperëndim të qytetit të Fierit, shtrihet përgjatë vargut kodrinor i cili ndan fushën e Myzeqesë nga lugina e lumit Gjanica. Ky varg kodrinor vazhdon në formë harku përgjatë rrugës Patos- Fier. Pika më e lartë e rajonit ndodhet në kodrën e Margëlliçit 320 m mbi nivelin e detit. Përpara qytetit drejt veriut dhe veriperëndimit shtrihet fusha e Myzeqesë ndërsa drejt verilindjes fusha e Roskovecit. Në perëndim kufizohet nga territoret e Njesisë Administrative Portëz, në veri kufizohet me territoret e Njesisë Administrative Zharrës dhe në lindje nga territoret e Njesisë Administrative Ruzhdië. Sipërfaqja sipas relievit ndahet në fushore 730 ha dhe kodrinore 1620 ha.

Qyteti i Patosit bën pjesë në Zonën Mesdhetare kodrinore. Kushtet klimatike ndikohen në mënyrë të drejtpërdrejtë nga kuotat e relievit dhe afërsia me detin.

Sipërfaqja e përgjithshme e ekonomisë pyjore Ana e lumit Seman 2 për të cilin hartohet ky plan mbareshtrimi është _____ ha ku peshën kryesore e zënë _____.

Bashkia Patos ne territorin e saj perfshin nje sere kategorish te perdorimit te territorit te cilat ne menyre me te detajuar jepen ne figuren e meposhtme (sipas PPV).

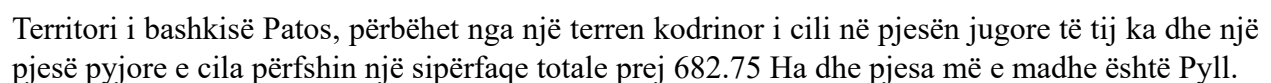

Tabela 1. Sipërfaqet e Pyjeve, Bashkia Patos

Nr.	Lloji	Sipërfaqja e Burimeve Pyjore (ha)
1	Pyje	653.83
	Trungishte	125.1
	Cungishte	320.68
	Shkurre	208.05
2	Bimësi Pyjore	17.5
3	Inproduktive	11.42
	TOTAL	682.75

Në lidhje me kuadrin ligjor, Ligji nr. 57/2020 "Per Pyjet", Kreu IV, neni 16

- Bashkia zhvillon strukturën e saj menaxhuese, qeverisjen dhe mbrojtjen e fondit pyjor dhe kullosor

brenda kufijve territorial administrativë (neni 16,pika 3)

- Administrimi dhe zhvillimi i pyjeve lokal ndërmerret nga Bashkia

- Përgatitja e planit të mbarështrimit për pyjet dhe kullotat i ngarkohet stafit të Bashkisë

Por, Bashkia Patos duhet të ketë aftësi dhe të sigurojë mjete të nevojshme për kontrollin e territorit të ekonomisë Ana e lumit Seman 2. Përdorimi i pyjeve dhe kullotave (shfrytëzimi i druve të zjarrit, kullotja, prodhimi i gjethit dhe bimëve mjekësore/frutave pyjore) duhet të planifikohet në mënyrë të drejtë, si dhe të realizohet kontrolli i tyre burimeve pyjore dhe kullosore brenda EP Ana e lumit Seman 2.

II.3 Vendndodhja gjeografike dhe administrative

Bashkia e Patosit ndodhet 7 km në jugperëndim të qytetit të Fierit i shtrirë përgjatë vargut kodrinor i cili ndan Fushën e Myzeqesë nga lugina e lumit Gjanica. Ekonomia pyjore “Ana e lumit Seman 2” ndodhet në pjesën veriore të bashkisë Patos, në fshatin Belinw, duke formuar një brez mbrojtës përgjatë lumit Seman. Në territorin e ekonomisë pyjore nuk ka asnjë zonë të mbrojtur.

III. Situata aktuale e pyjeve dhe kullotave

III.1. Ndarja e Ekonomisë Pyjore në parcela dhe n/parcela

Lista e të gjitha parcelave dhe n/parcelave të EP Ana e lumit Seman me sipërfaqet përkatëse sipas VKM nr.433, datë 08.06.2016, i ndryshuar jepet në figurën dhe tabelën e mëposhtme.

BASHKIA PATOS
1142 BELINE

0.5 0.25 0 0.5 Kilometra

Lista e inventarit të pyjeve dhe kullotave që transferohen në pronësi të Bashkisë Patos

Nr	Qarku	Bashkia	Kodi kadastral	Ekonomia Pyjore/Kullosore	Ngastra/nengastra	Sipërfaqja HA	Kategoria përdorimit të territorit	Shenime
1	Fier	Patos	FR110016a	Drenie	16a	23	Pyll	
2			FR110017	Drenie	17	40	Pyll	
3			FR110018b	Drenie	18b	7.5	Pyll	
4			FR110019	Drenie	19	34	Pyll	
5			FR110020	Drenie	20	26	Pyll	
6			FR110021a	Drenie	21a	37.5	Pyll	
7			FR110022	Drenie	22	9	Pyll	
8			FR110023a	Drenie	23a	31	Pyll	
9			FR110025	Drenie	25	24	Pyll	
10			FR110026	Drenie	26	25	Pyll	
11			FR11002b	Drenie	2b	0.25	Inproduktive	
12			FR11002a	Drenie	2a	52	Pyll	
13			FR110018a	Drenie	18a	17.5	Inproduktive	
14			FR 20003b1	Lumi Sëman 2 Roskovec	3b 1	1	Bimesi pyjore	
15			FR 20003c1	Lumi Sëman 2 Roskovec	3c 1	0.5	Bimesi pyjore	
16			FR 20003d1	Lumi Sëman 2 Roskovec	3d 1	2.5	Bimesi pyjore	
17			FR 20005	Lumi Sëman 2 Roskovec	5	10	Bimesi pyjore	
18			FR 200016	Lumi Sëman 2 Roskovec	16	1	Bimesi pyjore	
19			FR 200017	Lumi Sëman 2 Roskovec	17	1	Bimesi pyjore	
20			FR11001a	Drenie	1a	2	Bimesi pyjore	
21			FR11001b	Drenie	1b	2	Bimesi pyjore	
22			FR110024b	Drenie	24b	1	Bimesi pyjore	
23			FR20004a1	Lumi Sëman 2 Roskovec	4a 1	1.5	Bimesi pyjore	
24			FR20004b	Lumi Sëman 2 Roskovec	4b	1.5	Bimesi pyjore	
25			FR20004c	Lumi Sëman 2 Roskovec	4c	0.5	Bimesi pyjore	
26			FR20004e1	Lumi Sëman 2 Roskovec	4e 1	0.5	Bimesi pyjore	
27			FR110024a	Drenie	24a	1	Bimesi pyjore	

6683

IV. Përshkrimi i stacionit

IV.1 Klima

Zona e bashkisë Patos është me karakter fushor dhe kodrinor, e shtrirë në një sipërfaqe prej 82.5 km². Ashtu si gjithë masivi fushor i bashkisë, edhe zona në fjalë, fshati Belinw bënë pjesë në zonën mesdhetare fushore qendrore të Shqipërisë që përgjithësisht dallohet për një klimë me karakteristika të theksuara mesdhetare e me dimër relativisht të butë.

Vetëm në raste të rralla ashpërsia e dimrit mund të bëhet e ndjeshme e të ndikojë edhe në kulturat bujqësore (por vetëm mbi ato kultura që nuk i rezistojnë sado pak të ftohtit)

Temperatura mesatare vjetore lëviz nga 15-16 gradë C ndërkohë që periudha e vegjetacionit (periudha me temperaturë të barabartë ose mbi 10°C) fillon mesatarisht në dekadën e parë të muajit Mars e vazhdon deri në fund të muajit Nëntor.

Erërat janë të pa qëndrueshme por më shumë në periudhën e dimrit mbizotëron Jug- lindja kurse në periudhën e verës dominon Veri-Perëndimi , ndërkohë që shpejtësia e erës është relativisht e konsiderueshme në raport me zona të tjera të ngjashme .

Kjo zonë bën pjesë në zonat me verë më të nxehtë e më të thatë në Qarkun e Fierit dhe me temperatura relativisht të larta. Në këto zone nuk ka burime ujore nëntokësore ose ka shumë pak, gjë që nuk përbën një rezervë të konsiderueshme për ujitjen.

IV.2 Regjimi i rreshjeve:

Ashtu si në të gjithë vëndin tonë pothuajse edhe në këtë zone regjimi i rreshjeve është thjesht një regjim mesdhetar me sasinë më të madhe të shiut në periudhën e dimrit dhe të vjeshtës e me sasira shumë pak të konsiderueshme në periudhën e verës.

Numri mesatar i ditëve me rreshje (llogariten ditët me rreshje të barabarta ose me më shumë se 1 mm shi në 24 orë) vërohet nga 85-100 ditë në vit.

Mbështetur në të dhënat e stacionit hidrometeorologjik të Roskovecit i cili pothuajse është shumë afër kësaj fushe , (referuar të dhënave të botuara në librin Hidrologjia e Shqipërisë 1985) sasia mesatare vjetore e rreshjeve që bien në këtë zonë është relativisht e pakët.

Ajo lëviz nga 930 mm deri në 1200 mm shi në vit, ndërkohë që kjo vlerë ka ndryshim të ndjeshëm edhe sipas periudhave stinore. Sasia më e madhe e rreshjeve është në periudhën e lagët të vitit, Tetor – Prill dhe më pak në periudhën e thatë të vitit, (Maj- Shtator)

Shifrat e sasisë mesatare të rreshjeve për këto periudha janë :

Për periudhën e lagët: Tetor – Prill sasia e përgjithshme mesatare e rreshjeve llogaritet të jenë rreth 736 mm, kurse në periudhën e thatë, Maj – Shtator bien mesatarisht vetëm, rreth 210 mm shi.

Përsa i përket rreshjeve maximale 24 orëshe , në periudhën e dimrit ato lëvizin nga 36 – 83 mm shi , por sipas të dhënave të stacionit hidrometeorologjik të Roskovecit , në raste të veçanta prurjet maximale 24 orëshe janë regjistruar edhe në nivele më të larta dhe për pasojë shpesh herë në këtë zonë fushore janë shkaktuar përmbytje që kanë zgjatur deri disa ditë, duke shkaktuar dëme të konsiderueshme në bujqësi e blegtori.

IV.3 Rrezati diellor dhe kohëzgjatja e orëve me diell

Zona e bashkisë Patos është me karakter fushor dhe kodrinor, e shtrirë në një sipërfaqe prej 82.5 km². Bashkia Patos është një prej zonave që shikohet si me potencial të lartë rendimenti në prodhimin e energjisë nga burimet diellore. Kësisoj në përllogaritjen e sipërfaqes së mundshme për përdorim të impianteve fotovoltaike do të merren për bazë vetëm sipërfaqet e tokës të llojit shkurre, sipas legjislacionit dhe udhëzime përkatëse nga Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë (MIE). Gjithashtu ekziston mundësia edhe e përdorimit të tokave bujqësore për instalimin e paneleve diellore, kjo mund të realizohet në mënyrë të drejtpërdrejt ose në mënyrë të kombinuar me përdorimin e serave. Potenciali energjetik diellor në zonën e bashkisë Patos, përllogaritet të jetë 1600-1650 kWh/m²/vit me një diellëzim prej 2500-2700 orë/vit.

IV.4 Era

Erërat që ushtrojnë veprimtarinë e tyre në rrethin e Fierit janë: Murlani i cili ndihet në periudhën e dimrit, ka shpejtësi të madhe dhe sjell dy lloje moti sit ë ftohtë dhe të kthjellët, edhe të ftohtë e me shira (njihet me emrin Elbasani për shkak të drejtimit sidomos nga veriu dhe verilindja) ; Shiroku quhet ndryshe edhe “Era e deteve”, ndihet në vjeshtë dhe në fund të dimrit, ka drejtimin

jug-lindje, është erë e ftohtë dhe e stuhishme dhe sjell ajër të lagët, vranësira dhe reshje; Puhia e cila ndihet kryesisht në verë në formën e një fladi të lehtë, fryn në drejtimin veri-perëndimor (gjatë ditës ka drejtimin nga deti në tokë dhe gjatë natës ka drejtimin nga toka në det). Krijohet për shkak të kontrastit termik që krijohet si rezultat i ngrohjes dhe i ftohjes së ujit dhe tokës; Juga e cila fryn në drejtim të jugut. Në dimër dhe në vjeshtë është e lagët, në pranverë është e ngrohtë dhe e thatë.

IV.5 Toka

Fshati Belinw ka 400 ha tokë bujqësore nga të cilat 120 ha janë brenda argjinaturës së lumit Seman. Toka klasifikohet si në ngjyrë gri në kafe, e ndikuar nga aktiviteti i erozionit dhe me përmbajtje mesatare të humusit dhe azotit.

Territori ku shtrihet objekti përbëhet nga terren fushor, me vegjetacion të tipit të bimëve shkurre, barishte dhe pyje të brezit mbrojtës.

IV.6 Ndërtimi gjeologjik dhe stratigrafia

Nga ana gjeologjike dhe gjeomorfologjike kjo zonë Fushore përfaqëson ultësirën e luginës së Semanit që përshkon strukturën Sinklinale të Roskovecit, strukturën Antiklinare të Zharrezës dhe Sinklinarin e Patosit.

Siç deklarohet nga specialistët përkatës të kësaj fushe, këto struktura gjeologjike kanë një shtrirje të përgjithshme kryesisht VP – JL (Veri Perëndim – Jug Lindje) dhe kryesisht ndërtohen nga formacionet Neologjike të përfaqësuara nga struktura argjilore, alevrolite, ranore e konglomerate që përbëjnë vargun kodrinor që rrethon masivin në anën jugore të tij. Kurse materialet fundamentale dhe depozitimet kuaternare pothuajse mbushin gjithë ultësirën në të dy anët e luginës së lumit Seman.

Keto depozitime përfaqësohen kryesisht nga depozitimet aluviale të lumit të Semanit të përbëra nga dhera suargjilore të lehta dhe surana të pluhuruara me ngjyrë gri si dhe nga rana e zhavore të cilat ndeshen rrallë në zonën e shtratis të lumit dhe prane tij si dhe më shumë nëpër disa perrenjë që derdhen në lumin e Semanit në progresive të ndryshme të tij (lumit).

Është për tu theksuar se në disa raste në këto bazamente, pothuajse në të dyja anët e lumit, takohen jo rrallë edhe depozitime me origjinë kënetore.

Trashësia e përgjithshme e depozitimeve kuaternare në këtë zonë është verifikuar që zhytet në një thellësi deri në mbi 15 - 16 m.

Nga vërtetimi fizik i brigjeve të lumit të Semanit por edhe i disa seksioneve tërthor të rrjetit të mjaft kanaleve që përshkojnë fushën, veçanërisht, më e dukshme në rrjetin e kanalit kullues KRH (Kolektori Roskovec-Hoxar), që kalon pothuajse paralel me shtratin e lumit jo më shumë se 3-400 m larg tij, vihet re lehtësisht se këto kanale nuk ruajnë konfiguracionin e rregullt të seksionit tërthor të tyre por kanë shumë përpunime e deformime të skarpateve, apo të argjinaturave mbushëse, që kryesisht shkatohen nga bazamente të dobëta që në përbërjen e tyre strukturore vihen re dhe takohen shpesh shtresat aluvionale e lymore.

V. Vegjetacioni dhe biodiversiteti

V.1 Brezat bio-klimatikë

Ekonomia pyjore Ana e lumit Seman 2 për vetë pozicionin fiziko-gjeografik pwr bwn njw brezw mbrojtws pwr argjinaturwn e lumit Seman. Në fshatin Belinw nuk ka zona me status ruajtje sipas kritereve të IUCN-së.

VI. Rugët dhe infrastruktura

VI.1 Rugët pyjore

Nga vrojtimi ne terren brenda kufijve të EP Ana e lumit Seman 2, funksionaliteti i rrjetit rrugor në përgjithësi wshtw i mirw pasi ka akses nw rrugwt qw shfrytwzoinw kompanitw naftwnxjerrwse, tw cilat janw tw shtruara me çakwll.

VII. Analizimi i të dhënave për pyjet dhe kullotat

VII.1 Analizimi i të dhënave për pyjet

VII.1.1 Analizimi i tipeve pyjore

Pyjet luajnë një rol të rëndësishëm në nivel bashkie dhe japin kontributin kryesor në produktet drusore dhe jodrusore.

Ne lidhje me tipin e pyjeve duhet theksuar se ne nivel ekonomie pyjore dominojnë pyjet fletorw ku sipwrfaqja mw e madhe wshtw mbjellw pas vitit 2015.

VII.1.2 Ndarja e sipërfaqes dhe volumit sipas regjimit të qeverisjes

Një tjetër aspekt i studimit ka qenë ndarja e sipërfaqes pyjore dhe volumit sipas regjimit të qeverisjes. Ndarja e sipërfaqes pyjore dhe volumit siç kërkohet nga udhëzuesi paraqitet më poshtë për secilën formë qeverisje.

Regjimi i qeverisjes	Sipërfaqja (ha)	Volumi mesatar (m ³ /ha)	Volumi i përgjithshëm në këmbë (m ³)
Trungishte			
Cungishte			
Shkurre			
Gjithsej			

VII.1.3 Struktura e pyjeve sipas klasave tw moshës dhe klasave të prodhimtarisw së stacionit

Struktura sipas klasave te moshes u percaktua per secilen forme menaxhimi duke marre ne konsideratesiperfaqen dhe volumin ne kembe. Ne rastin e trungishteve siperfaqja me e madhe dhe volumi me i madh eshte ne klasen e moshes _____ vjeç. Ne rastin e shkurreve volumi dhe siperfaqja me e madhe jane ne klasat e moshes _____ vjeç.

VIII. Rezultatet e inventarizimit të pyjeve dhe kullotave

VIII.1 Rezultati i inventarizimit në pyje

VIII.1.1 Analiza statistikore e inventarizimit të pyjeve

Inventarizimi i EP Ana e lumit Seman 2 perfundoi ne fillim te muajit Qershor 2025. Ai u bazua në matjet e sipërfaqeve provë të përhershme dhe të përkohshme te vendosura sipas nje rrjeti te baraslarguar sistematik për shkak se ka avantazhe jo vetëm në aspektin e saktësisë, por gjithashtu në vlerësimin e ndryshimit të të dhënave në pyje nëpërmjet krahasimit midis inventarizimeve të njëpasnjëshëm. Gjithsej u matën _____ sipërfaqe provë.

Inventarizimi i pyjeve u krye në ndërthurje me ortofotot me rezolucion të lartë si një mjet për ndërtimin e rrjetit dhe shpërndarjes së sipërfaqeve provë. Përveç kësaj, vendndodhjet e sipërfaqeve provë u përcaktuan gjithashtu edhe në hartat topografike, të cilat së bashku me ortofotot u përdorën nga ekipet e terrenit për të kompletuar inventarizimin. Metodologjia e përdorur për ngritjen e rrjetit të sipërfaqeve provë ishte e njëjtë me atë të specifikuar në Udhëzuesin e PMPK të vitit 2019. Matjet u kryen në tre rrathë bashkëqendrorë në sipërfaqet provë, me sipërfaqe 25 m², në mënyrë që të përfshiheshin të gjitha kategoritë diametrike të drurëve (1.3 m nga toka) në grumbujt pyjorë. Në sipërfaqen provë 25 m² u mblodhën të dhëna për ripërtëritjen natyrore dhe u matën drurët, diametri bazimetrik i të cilëve ishte nga 2 cm deri 7.5 cm. Sipërfaqet provë me këtë madhësi, u përdorën gjithashtu edhe për inventarizimin e kullotave dhe në vlerësimin e prodhimeve pyjore jodrusore.

VIII.1.2 Volumi në këmbë dhe rritja e grumbujve pyjorë

Rezultatet e inventarizimit të pyjeve treguan që sipërfaqja pyjore e EP Ana e lumit Seman 2 është _____ ha. Volumi në këmbë është _____ m³, ekuivalent me _____ m³/ha dhe nje rritje ne volum prej _____ m³/vit.

Krahas kësaj, vlerësuam volumin e asortimenteve për speciet kryesore qe ekzistojne te dhena ne pasqyrat e kubimit me seri lartësie dhe rezultatet jepen ne tabelen e meposhtme:

Regjimi i qeverisjes	Volumi i përgjithshëm në këmbë (m ³)	Volumi sipas asortimenteve (m ³)					TOTALI(m ³)
		L.trashe	L.mesme	L.holle	Dr.zjarri	Mbeturina	
Trungishte							
Cungishte							
Shkurre							
Totali							

VIII.1.3 Cilësia e lëndës drusore në këmbë

Vlerësimi racional dhe kompleks i lëndës drusore kërkon njohuri të hollësishme të cilësisë së grumbujve pyjorë, jo vetëm në drejtim të volumit të përgjithshëm, por gjithashtu edhe në drejtim të vlerësimit të asortimenteve. Ky klasifikim është realizuar nga raporti i volumit të drurëve ekuivalentë me klasën e parë të cilësisë ndaj volumit të përgjithshëm. Kjo hipotezë vërtetohet kur kemi parasysh vetëm drurët e kategorisë së diametrave qendrorë, të cilët kanë peshën më të madhe në vëllimin e përgjithshëm të grumbujve pyjorë. Megjithëse nuk ka ndonjë vlerësim të cilësisë nga

ekipet e inventarizimit në terren, në vlerësimin e cilësisë në bazohemi në raportin e lëndës së punimit dhe druve të zjarrit ndaj volumit të përgjithshëm bazuar në tabelën e mëposhtme:

Klasa e cilesise	Kriteret e percaktimit
3	Lenda e punimit ze me pak se 60% te volumit per haloret dhe 30% per fletoret. <i>(dru zjarri (trung me cilesi te dobet dhe nuk perdoret per qellim industrial) (perqindja e lendes se punimit kundrejt gjatesise totale sipas specieve eshte: halore < 10%; fletore < 10%). Ne kete rast lenda e punimit ze 15% te volumit kurse drute e zjarrit 85% te volumit).</i>
2	Lenda e punimit ze 61 - 80 % te volumit per haloret dhe 30 - 50 % per fletoret. <i>(trungu ka nje gjatesi nga 2 deri ne 6 m (perqindja e lendes se punimit kundrejt gjatesise totale sipas specieve eshte: halore >10- 60% (83% lende punimi + 17% dru zjarri); fletore > 10-50% (64% lende punimi + 36% dru zjarri).</i>
1	Lenda e punimit ze > 80 % te volumit per haloret dhe > 50 % per fletoret. <i>(Eshte i cilesise se mire dhe ka nje gjatesi minimale prej 6 m (perqindja e lendes se punimit kundrejt gjatesise totale sipas specieve eshte: halore > 60% (98% lende punimi + 2 % dru zjarri; fletore > 50% (83% lende punimi + 17% dru zjarri).</i>

Bazuar në raportin e volumit të lëndës së punimit ndaj volumit të përgjithshëm, duke iu referuar tabelës së mësipërme në bëmë vlerësimin e përqindjes së secilit asortimente dhe rezultoi se në nivel ekonomie pyjore volumi lendes së punimit është ____% për fletoret në cungishte dhe ____% për fletoret në shkurre. Për rrjedhojë grumbujt trungishte dhe cungishte bëjnë pjesë në klasën e ____-te të cilësisë, kurse shkurret në klasën e ____-te të cilësisë.

VIII.2 Gjendja shëndetësore/fitosanitare

Gjendja shëndetësore dhe fitosanitare e grumbujve pyjorë përgjithësisht vlerësohet të jetë e mirë. Në grumbujt pyjorë të kësaj ekonomie nuk ka shenja të ndikimeve të patogjenëve, të cilët zvogëlojnë rritjen apo çojnë deri në zhdukjen në nivel të grumbujve pyjorë. Gjithashtu theksohet që nuk ka raste të tharjes së drurëve për shkak të ndryshimeve klimatike dhe përsëritjes së thatësirave, megjithëse grumbujt pyjorë do të ekspozohen veçanërisht në të ardhmen, duke marrë në konsideratë kushtet specifike të EP Ana e lumit Seman 2, të karakterizuara nga një ndryshueshmëri e altitudës, kundrejtimit dhe klimës.

VIII.2.1 Drurët e tharë

Nuk kemi konstatuar drure të tharë në këtë ekonomi pyjore.

VIII.2.2 Dëmtime të tjera

Duke iu referuar rubrikës “dëmtimet” lidhur me të dhënat e grumbulluara gjatë inventarizimit, të cilat janë të lidhura me ato të rubrikës “rreziku për biodiversitetin” janë dhënë rezultate të përgjithshme. Më tepër dëmtimet në EP mund të shkaktohen nga zjarret dhe me pak nga prerjet ilegale.

Në rastet e djegies së pyjeve, ndikimet mund të vënë në pikëpyetje kapacitetin e ekosistemit për të mbajtur veten në të ardhmen në statusin e pyllit ose kullotës dhe ofrimin e shërbimeve shoqërisë (përfshirë shërbimet mjedisore dhe sociale dhe mbrojtjen ndaj rreziqeve natyrore në zonat malore). Kjo është arsyeja se pse zhvillimi i funksionit mbrojtës të ekosistemeve pyjore dhe kullosore është një nga qëllimet kryesore të këtij plani mbarështrimi, në përputhje me objektivat e tjerë kryesorë, siç janë rritja e sasisë dhe cilësisë së kapitalit të lëndës drusore në pyje.

VIII.3 Prerjet e paligjshme

Më tepër se sa prerjet e paligjshme, janë prerjet informale që zhvillohen në të gjithë ekonominë pyjore. Në këtë mënyrë, secila familje për të plotësuar nevojat e saj për dru zjarri ose për gardhe, hunj etj presin një pjesë të materialit drusor në keto ngastrat pyjore. Në këto rrethana, ndërhyrjet e bashkërenduara më mirë ndërmjet stafit të shërbimit pyjor bashkiak dhe banorëve janë një faktor kyç për të zvogëluar shkatërrimin e shkaktuar nga këto prerje informale. Si përparësi, fshatarët duhet të instruktohen të rrallojnë pyllin në formën e një ndërhyrje silvikulturore të përshtatshme, duke hequr drurët e thatë, të nënshtruarit dhe të shtrembërit. Presioni mbi burimet pyjore duhet, gjithashtu, të përqëndrohet në përdorimin e materialit drusor që rezulton nga prerjet silvikulturore. Prandaj është thelbësore që zbatimi i këtij plani mbarështrimi të pasohet nga një bashkërendim më i mirë ndërmjet aktorëve në bashki dhe nga një strategji specifike e zhvilluar për kontrollin e aktiviteteve të prerjeve në pyjeve.

IX. Objektivat e planit të mbarështrimit të pyjeve dhe kullotave

IX.1 Objektivat e përgjithshme për planifikimin afatgjatë

Objektivi i përgjithshëm për planifikimin afatgjatë për EP Ana e lumit Seman 2 përqëndrohet në tre përparësi madhore, të cilat janë parakushte vendimtare për të arritur një mbarështrim të qëndrueshëm dhe shumëfunksional:

1. Rritja e fondit pyjor, në drejtim të sasisë (volumi mesatar për hektar) dhe cilësisë (lënda drusore e prodhuar në pyjet trungishte). Ky PMPK duhet të shënojë një pikë kthese dhe një ndarje të qartë nga tendencat e mbishfrytëzimit të së kaluarës. Qëllimi i ndjekur është gjithashtu përmirësimi i prodhimit të pyjeve, si edhe i vlerës së përgjithshme të burimeve pyjore (produkteve drusore, sekuestrimit të karbonit, shtimit të biodiversitetit, mbrojtjes së tokës dhe pjellorisë së saj, përmirësimi i shëndetit dhe vitalitetit të ekosistemit).
2. Konsiderimi i funksionit mbrojtës ndaj tokës si faktor kryesor që duhet të zbatohet para çdo lloji ndërhyrje në pyje.
3. Zbatimi i praktikave të kullotjes racionale për t'u dhënë mundësi për tu ripërtërirë dhe domosdoshmërinë për të ruajtur një mbulesë vegjetacioni të mjaftueshme.

Si një kusht përfundimtar për sukses, arritja e këtyre objektivave kërkon domosdoshmërisht një kontroll dhe një bashkërendim më të mirë midis stafit të pyjeve të bashkisë dhe palëve të interesuara lokale. Prandaj do të jetë e një rëndësie shumë të madhe t'i kushtohet vëmendja kryesore që, procesi i zbatimit do të përfshijë të gjitha palët e interesuara, nga komunitetet lokale tek drejtuesit e pyjeve të bashkisë dhe përfaqësuesit e bashkisë, duke ndërvepruar ngushtësisht dhe respektuar rolet e ndërsjella. Kjo qartësisht përfshin një kontroll të rreptë mbi prerjet e paligjshme.

IX.2 Objektivat kombëtare për zhvillimin e pyjeve dhe kullotave

Sikurse është shtjelluar në seksionet I.2 dhe II.2, ky PMPK u punua duke iu përmbajtur ngushtësisht rregullores dhe kuadrit politik kombëtar për mbarështrimin e qëndrueshëm të pyjeve dhe kullotave, ndër të cilët: Reforma administrative, Ligji Nr. 57/2020, datë 30.04.2020 “Për pyjet”; Dokumenti i Politikave Pyjore në Shqipëri, 2019-2030 dhe VKM Nr. 814, datë 31.12.2018.

IX.3 Përputhshmëria me Planifikimin Bashkiak dhe Rajonal

Ky PMPK u hartua në përputhshmëri të plotë me planin e zhvillimit të bashkisë Patos. Ky plan mbarështrimi u zhvillua sipas parimit të transferimit të kompetencave dhe rritjes së ndërgjegjësimit midis aktorëve, pas një sërë takimesh me banorë, barinj, përfaqësues të stafit të pyjeve të bashkisë Patos. Si rrjedhim të dhenat e grumbulluara u integruan për të siguruar një mbarështrim të qëndrueshëm në përputhje me kërkesat e popullsisë lokale dhe pritshmerite të tyre. Qëllimi i përgjithshëm ishte përcaktimi i masave dhe ndërhyrjeve, duke ekuilibruar burimet pyjore dhe kullimore me pritshmëritë e komunitetit lokal.

IX.4 Objektivat kryesore të PMPK

Qëllimi kryesor i këtij PMPK është të sigurojë një mbarështrim të qëndrueshëm dhe shumëfunksional të pyjeve dhe kullotave të Ekonomisë Pyjore Ana e lumit Seman 2, duke balancuar aspektet ekonomike, sociale dhe ekologjike, duke promovuar bashkërendimin e ngushtë ndërmjet stafit të pyjeve, popullsisë lokale dhe përfaqësuesve lokalë. Kjo përfundimisht do të lejojë optimizimin e përfitimeve socio-ekonomike të burimeve për palët e interesuara lokale sot dhe në të ardhmen.

Në përputhje të plotë me objektivat e përgjithshme të përmendura në pjesën IX.1, qëllimet kryesore janë:

- Arritja e qëndrueshmërisë dhe shumëfunksionalitetit të pyjeve dhe kullotave në mënyrë që të përmirësohet cilësia e lëndës drusore të prodhuar, të mirëmbahet mbrojtja ndaj erozionit dhe rreziqeve natyrore, të ruhet biodiversiteti, të sigurohen të ardhura dhe burime sipas nevojave lokale, të ëmbahet ekosistemi vital dhe në gjendje të mirë shëndetësore.
- Përmirësimi i rritjes natyrore të grumbujve pyjorë përmes ndërhyrjeve silvikulturore, duke synuar njëkohësisht balancim më të mirë midis klasave të moshës dhe rritje të volumit të materialit drusor dhe sekuestrimit të karbonit.
- Lejimi i ripërtëritjes së pyjeve me praktika të përshtatura me ato të kullotjes.

- Rimëkëmbja e mbulesës së degraduar të vegjetacionit nëpërmjet pyllëzimeve.
- Mirëmbajtja dhe përmirësimi i funksionalitetit të rrjetit rrugor.
- Rritja e ndërgjegjësimit dhe ndërtimi i kapaciteteve të banorëve për ndërhyrje të përshtatshme në pyje në përputhje me nevojat e tyre.
- Zbatimi i masave aktuale nëpërmjet veprimeve interaktive dhe të bashkërenduara që lidhen me palët e interesuara lokale dhe zhvillojnë ndjenjën e përgjegjshmërisë dhe kontrollit ndaj mbikullotjes dhe prerjeve të paligjshme.

IX.5 Objektivat specifike për ekonominë pyjore

Objektivi kryesor ishte hartimi i planit të mbarështimit për ekonominë pyjore. Në planin e lumit Seman 2, si pjesë e territorit të bashkisë Patos. Njohja e situatës reale të grumbujve pyjorë dhe planifikimi i masave për të siguruar vazhdimësinë dhe qëndrueshmërinë e tyre konsiderohet si një tjetër detyrë. Në kuadër të përgatitjes së planit të mbarështimit, përparësitë e planifikimit u harmonizuan dhe u ndërthurën me ato të prodhimit të lëndës drusore dhe krijimit të rezervave të larmishme të biodiversitetit dhe rimëkëmbjes së sipërfaqeve të degraduara në mënyrë sa më natyrore. Ky plan do të sigurojë një ekuilibër midis vlerave natyrore – si biodiversiteti – dhe aspekteve ekonomike në mënyrë që të plotësojë nevojat e komuniteteve dhe të përmirësojë jetesën e tyre. Procesi pjesëmarrës dhe të drejtat gjinore kanë qenë shtyllat kryesore gjatë hartimit të këtij PMPK.

IX.5.1 Objektivat specifike për përdorimin e tokës, funksionin dhe regjimin qeverisës

Lidhur me përdorimin e tokës ne parashikojmë që në periudhën 10 vjeçare të zbatimit të këtij PMPK, sipërfaqet me bimësi pyjore, të ruhen dhe të përmirësohen gjendja e tyre në mënyrë që të kryejnë funksionin mbrojtës të tokës. Në zone ka shumë raste të sipërfaqeve të djegura dhe të demtuara nga prerjet ilegale. Në rastet e ngastrave të tjera propozojmë kryerjen e trajtimeve silvikulturore për përmirësimin e gjendjes së grumbujve pyjorë në territorin e kësaj ekonomie pyjore. Përdorimi i tokës përveç sa më sipër duhet të zbatohet për kërkesat e lejuara të përdorimit të saj të përcaktuara në Ligjin nr 57/2020 “Për pyjet” dhe aktet nënligjore në zbatim të tij si edhe Ligjit nr. 9693, dt 19.03.2007 “Për fondin kullor” i ndryshuar dhe akteve nënligjore në zbatim të tij.

IX.5.2 Objektivat specifike për tipet pyjore

Objektivi specifik lidhur me tipet pyjore është ruajtja e përbërjes ekzistuese të specieve dhe përmes ndërhyrjeve të përmirësohet gjendja e grumbujve pyjorë. Një objektivi tjetër do të jetë zëvendësimi i grumbujve pyjorë të vjetër në moshë me grumbuj pyjorë të rinj dhe instalimi i filizërisë në parcelat pyjore që do të shfrytëzohen. Kështu, në rastin e grumbujve shkurre që janë me moshe me të madhe se 15 vjeç do të aplikohen prerje perfundimtare dhe me pas do të instalohet në rruge natyrore breznia e re.

IX.5.3 Objektivat specifike silvikulturore

Në lidhje me objektivat silvikulturore për EP Ana e lumit Seman 2,, synimi ynë është të ruajmë sipërfaqenpyjore dhe aplikimi i ndërhyrjeve silvikulturore, si pastrimet, rrallimet, prerjet e njepasnjeshme/perfundimtare etj.